



Syfte att visa på några nya rättsfall rörande dagvatten

Ekolagen Miljöjuridik

- Avledande av avloppsdagvatten eller markavvattning?
- Avloppsdagvatten och annat dagvatten.
- Exempel på tillståndsvillkor avseende dagvattenutsläpp från industri till recipient resp. till dagvattennät.
- Villkor i detaljplan
- Vissa avgifter enligt LAV
- Urval: MMÖD 2013-2014.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

3

Vad gör jag?

Ekolagen Miljöjuridik

- Juristen på Dagvattenguiden, mfl guider.
- Stötar kommuners ärendehandläggning
- Processar i domstol
- Skriver rapporter
- Undervisar på universitet
- **Utbildar er nämnd efter valet!**
- Ring eller skriv:
 - Jonas@ekolagen.se
 - 0730 59 09 29

2014-10-21

Jonas Christensen ©

2

Berörda rättsfall

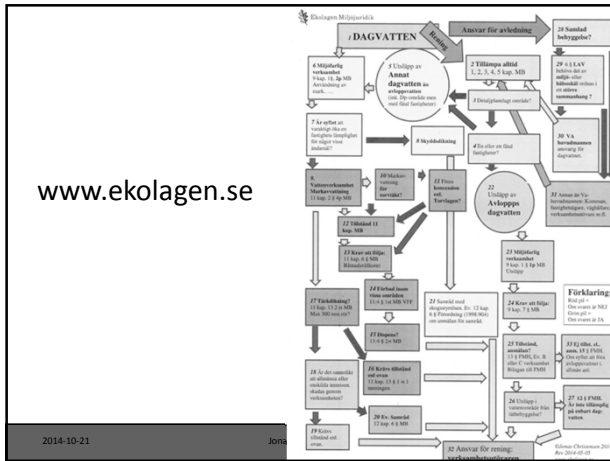
Ekolagen Miljöjuridik

- MMÖD F 514-13.
- MMÖD M 2257-13.
- MMÖD M 174-08.
- MMÖD M 11194-12.
- MMÖD M 939-13.
- MMÖD M 2304-13.
- MMD Nacka M 1230-11.
- MMÖD P 2699-12.
- MMÖD P 5128-12.
- MMÖD P 10833-13.
- MMÖD P 1666-13.
- MMÖD M 11075-12.
- MMÖD 8612-13

2014-10-21

Jonas Christensen ©

4



www.ekolagen.se

MMÖD F 514-13 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

9 kap. 2 § MB

Med avloppsvatten avses

1. spillvatten eller annan flytande avfallslut,
2. vatten som avvattnas för kylning,
3. vatten som:

avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning, eller

4. vatten som avleds för avvattning av en begränsningsplan.

2014-10-21 Jonas Christensen © 7

Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD F 514-13

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

2014-10-21 Jonas Christensen © 6

Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD F 514-13

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- **11 kap. 2 § 2 st. MB**
- **Med markavvattning avses:** en åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål.

2014-10-21 Jonas Christensen © 8

MMÖD F 514-13

 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- **FÖRUTSÄTTNINGAR F-514-13**
- Lantmäteriet har genom omprövning med stöd av anläggningslagen kompletterat en gemensamhetsanläggning för väg genom att tillföra den vissa anläggningar för dagvattenhantering. Mark- och miljödomstolen har därefter avvisat den ansökta åtgärden då det ansågs vara fråga om markavvattningsverksamhet som inte kan prövas i en anläggningsförrättning.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

9

MMÖD F 514-13

 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Att avledandet inte bara får gälla för en viss eller vissa fastigheter ska förstås så att det inte innefattar att enstaka fastighetsägare inom en detaljplan genom särskild ledning avleder dag- och dränvatten enbart för sina fastigheter. I de fall dag- och dränvatten från exempelvis husgrunder, tomter, trädgårdar och trafikleder inom en detaljplan avleds genom en för området eller del av området gemensam ledning är det dock i regel att anse som avloppsvatten och när avledandet sker genom en allmän avloppsanläggning är det alltid avloppsvatten.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

11

MMÖD F 514-13

 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Med dagvatten avses tillfälliga flöden av exempelvis regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten. Dränvatten är sådant vatten i marken som avleds genom dränering.
- Formuleringen "vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning" har ibland vållat tolkningssvårigheter, men har ansetts täcka merparten av allt dagvatten och dränvatten som avleds inom ett detaljplanelagt område.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

10

MMÖD F 514-13

 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Parterna är oense om behovet av den aktuella åtgärden och de eventuella problem som påstås vara orsakade av nederbörd och dagvatten i det berörda området. Oaktat detta konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att den av Lantmäteriet beslutade anordningen ligger inom avbördningsområdet för fastigheterna XX, Y, Z och YY. Mark- och miljööverdomstolen finner vidare genom utredningen klarlagt att det på grund av bristfälliga anordningar för avledandet av vatten orsakats översvämningar i en inte obetydlig omfattning på fastigheterna och den väg som gemensamhetsanläggningen X svarar för

2014-10-21

Jonas Christensen ©

12

MMÖD F 514-13

 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Att avvattningsproblemet genom olika åtgärder i befintligt avvattningsproblem är koncentrerat till den lågt liggande fastigheten Z förändrar inte den bedömningen.
- Eftersom den sökta anordningen även kommer att avleda vatten för en delsträcka av vägen i området kan det inte enbart vara fråga om avledande av vatten för viss eller vissa fastigheters räkning enligt 9 kap. 2 § 3 MB. Av detta följer att det är fråga om avloppsvatten och därmed inte markavvattning.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

13

MMÖD M 2257-13 FÖRUTSÄTTNINGAR

 Ekolagen Miljöjuridik

- E äger fastigheten Z.
- Z ligger nedströms fastigheten X som exploateras.
- På X bygger man reningsverk för 15 villor.
- Varav 12 nya villor
- Skogsavverkning, vägbyggen.
- Allt leder till att Zs dike svämmas över.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

15

MMÖD M 2257-13

DEM ÄR TILLSYNSMYNDIGHET?

Markavvattning eller avledande av avloppsvatten.

Att skilja på avloppsdagvatten och annat dagvatten

 Ekolagen Miljöjuridik

2014-10-21

Jonas Christensen ©

14

MMÖD M 2257-13 FÖRUTSÄTTNINGAR

 Ekolagen Miljöjuridik

- E klagade till Länsstyrelsen avseende bl.a. ändrade flödesförhållanden i ett dike på hennes fastighet (z) med anledning av uppförd samt planerad bebyggelse på fastigheten XX).
- E framförde även synpunkter på uppfört reningsverk och avloppsvattnets renlighet.
- Länsstyrelsen överlämnade synpunkterna på avloppsanläggningen till MHN som tillsynsmyndighet. Beträffande frågan om vattenförhållandena i diket beslutade länsstyrelsen att lämna klagomålet utan åtgärd. E Ö har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

16

MMÖD M 2257-13 FÖRUTSÄTTNINGAR

Ekolagen Miljöjuridik

- **E Yrkade** att domstolen ska förordna om åtgärder rörande X för att se till att flödena i diket på fastigheten Z återgår till acceptabla nivåer.
- Länsstyrelsen menar att man ej är Tsm

2014-10-21

Jonas Christensen ©

17

MMÖD M 2257-13

Ekolagen Miljöjuridik

Är det avloppsdagvatten?

- **MMÖD konstaterar**
- Vattnet från reningsverket omfattas inte av prövningen.
- Det är dagvatten, men..
- Utanför detaljplanelagt område, 9 kap. 2 § 3 p.
– Alltså inte avloppsdagvatten

2014-10-21

Jonas Christensen ©

19

MMÖD M 2257-13

Ekolagen Miljöjuridik

frågor

- Är det avledande avloppsdagvatten?
- Är det markavvattning?
- Vem är tillsynsmyndighet?

2014-10-21

Jonas Christensen ©

18

MMÖD M 2257-13

Ekolagen Miljöjuridik


Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Frågan blir då om avledning av det dagvatten som bildas på X ska ses som markavvattning enligt bestämmelserna i 11 kap. MB. I första hand kan
- Kan frågan formuleras som om det förhållandet att dagvattnet inte utgör avloppsvatten enligt 9 kap. med automatik måste innebära att det är fråga om markavvattning enligt 11 kap.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

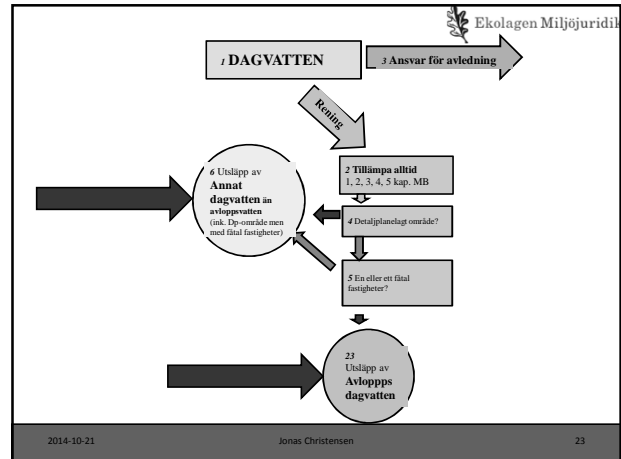
20


MMÖD M 2257-13  Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Vid en sådan bedömning finner Mark- och miljööverdomstolen att enbart det förhållande att enstaka bostadshus uppförts och försetts med takavvattningsanordningar och husgrundsdränering m.m. inte medför att det utförts några åtgärder för att avvatta mark i den mening som avses i 11 kap. 2 § MB.
- Av 11 kap. 13 § följer att samtliga åtgärder som avvattnar mark inte är att se som markavvattning. Den omständighet att dagvattnet inte utgör avloppsvatten enligt 9 kap. 2 § gör därmed inte heller att avledning av dagvattnet utgör markavvattning.

2014-10-21 Jonas Christensen © 21

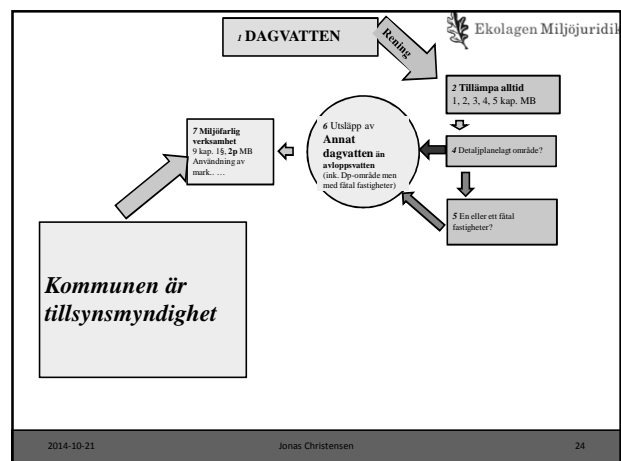


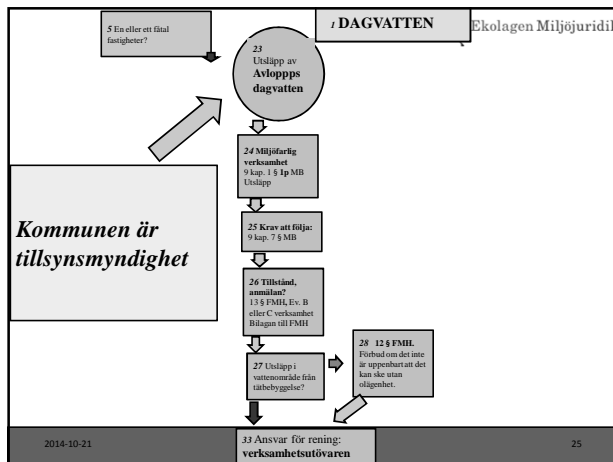
MMÖD M 2257-13  Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Sammanfattningsvis har det saknats anledning för länsstyrelsen att vidta någon åtgärd med anledning av anmälan. Mark- och miljödomstolens dom ska därför upphävas och länsstyrelsens beslut fastställas.

2014-10-21 Jonas Christensen © 22





MMÖD M 174-08 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

BAKGRUND

- I början av 2000-talet uppförde bolaget ett flertal bostadshus på fastigheterna Kuseröd 1:25. I samband med byggnationen skedde en urgrävning av vissa delar av den närliggande Nellamyren, samtidigt som vissa förumpade ytor i anslutning till myren torrlades och hårdgjordes.
- I **enlighet med krav i detaljplanen** anlade bolaget också ett utjämningsmagasin, till vilket vatten från Nellamyren avleddes via en dold dräneringsslang med utlopp strax ovanför nedanförliggande bostadshus (däribland fastigheterna Kuseröd 1:39 och 1:87). Dagvattnet från de nyuppförda byggnaderna på fastigheterna Kuseröd 1:25 m.fl. avleddes till Nellamyren.

2014-10-21 Jonas Christensen © 27

MMÖD M 174-08 Ekolagen Miljöjuridik

HANTERING AV DAGVATTEN INOM DETALJPLAN


2014-10-21 Jonas Christensen © 26

MMÖD M 174-08 Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Johanssons och Åkerbergs fastigheter, liksom ytterligare ett antal fastigheter, är belägna strax nedströms sistnämnda utjämningsmagasin/brunn.


2014-10-21 Jonas Christensen © 28

MMÖD M 174-08  Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Johansson (fastigheten Kuseröd 1:87) har yrkat att Länsstyrelsens beslut ska upphävas och att bolaget ska åläggas att vidta åtgärder med anledning av vattentillströmningen till fastigheten Kuseröd 1:87.


2014-10-21 Jonas Christensen © 29

MMÖD M 174-08  Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Sammanfattningsvis får sålunda det vatten som leds bort till och via utjämningsmagasinet betraktas som Avloppsvatten i miljöbalkens terminologi.
- Det ankommer därför på Miljö- och byggnadsnämnden att som tillsynsmyndigheten att vidta de åtgärder som föreliggande olägenheter kan motivera. Miljödomstolen vill i detta sammanhang understryka att tillsynsåtgärder framstår som angelägna.


2014-10-21 Jonas Christensen © 31

MMÖD M 174-08  Ekolagen Miljöjuridik

Avledande av avloppsvatten eller markavvattning?

- Sammantaget får anses visat att det idag föreligger påtagliga problem med vattenavrinningen i området.
- Det saknas anledning ifrågasätta Johanssons och Åkerbergs påstående att problemen uppstod/allvarligt förvärrades efter arbetena i myren och för fastigheterna Kuseröd 1:123-126. Såvitt framkommit föreligger inga tänkbara konkurrerande skadeorsaker.


2014-10-21 Jonas Christensen © 30

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 11149-12

**Överklagat tillståndsvillkor
Provtagningspunkt för utsläpp av
dagvatten från industriverksamhet
till recipient**


2014-10-21 Jonas Christensen © 32



MMÖD M 11149-12

- MMD, Villkor 11: Provtagning ska ske där dagvattnet lämnar oljeavskiljaren.
- Yrkat hos MMÖD: Provtagning ska ske i den punkt där dagvattnet lämnar anläggningen.


2014-10-21 Jonas Christensen © 33



MMÖD M 939-13

Utsläppsvillkor dagvatten
Var går gränsen mellan spillvatten
och dagvatten (frågan togs inte upp)


2014-10-21 Jonas Christensen © 35



MMÖD M 11149-12

- **MMÖD finner** att VU:s möjlighet att välja teknik för att rena dagvattnet enligt villkor 10 liksom det förhållandet att en oljeavskiljare kanske inte kommer att utgöra det sista steget i reningsanläggningen gör det olämpligt att specificera provtagningspunkten till efter oljeavskiljaren på sätt som skett i villkor 11.
- Den överklagade domen ska därför ändras såvitt avser denna provtagningspunkt. Med hänsyn till att regleringen av föroreningsinnehållet i första stycket i villkor 11 har knutits till utgående dagvatten blir provtagningspunkten tillräckligt preciserad även om andra meningen i sista stycket villkor 11 med lydelsen "**Provtagning ska ske på vatten från oljeavskiljarens utlopp.**"


2014-10-21 Jonas Christensen © 34



MMÖD M 939-13

- **Förutsättningar**
- Allt dagvatten på gårdsplanen går till dagvattentank.
- Därifrån går en delström till reningsverket för att kontrollera pH och turbiditet.
- Om dessa parametrar OK, leds dagvattnet ut via ett kulverterat dike till Sävån.
- Om parametrar inte OK leds det till bolagets reningsverk.


2014-10-21 Jonas Christensen © 36

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 939-13

- Gårdsplanen invallad.
- Normalt är dagvattnet från gårdsplanen endast regnvatten.
- Dagvattnet på gårdsplanen kan påverkas av kemikaliehanteringen utomhus vid leverans, men högst osannolikt.
- Renat dagvatten återanvänds i produktionen.
- Förorenat spillvatten kan i värsta fall överföras till spillvattennätet.
- Men dagvattnet blir inte förorenat


2014-10-21 Jonas Christensen © 37

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 939-13

- Frågan i målet är om bolaget kan anses ha faktisk möjlighet att efterleva villkor C2 om dagvattenhantering eller om villkoret ska anses vara oskäligt betungande.
- MMÖD: 2 kap. 3 och 7 § MB,
- F. om MKN gränsvärden för laxvatten vad gäller pH


2014-10-21 Jonas Christensen © 39

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 939-13

- **Bolaget har i första hand yrkat att MMÖD**, med ändring av MMDs ska upphäva villkor C2.
- Om MMÖD kommer fram till att villkor avseende dagvattens pH-värde och turbiditet ska föreskrivas för verksamheten har Bolaget i **andra hand yrkat** att villkor C2 ska justeras på så sätt att det lägre pH-värdet ändras från 6,5 till 5 med en lydelse enligt följande;
- - pH-värdet i utgående dagvatten som avleds till Säveån ska ligga inom intervallet 5-9 och turbiditeten ska understiga 3 FNU (Formazine Nephelometric Unit) – enheter.


2014-10-21 Jonas Christensen © 38

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 939-13

- Efter ett förtydligande från Bolaget har det framkommit att dagvattenhanteringen i normala fall inte påverkas alls av bolagets verksamhet. Det har dock även framkommit att det finns en risk för utsläpp på gårdsplanen vid transporter, lastning och lossning m.m. Med hänsyn till de höga skyddsvärden som finns i Säveån får det anses motiverat att föreskriva om ett villkor för dagvattenhantering.
- Samtliga remissmyndigheter, utom Havs- och vattenmyndigheten, har godtagit BIM Kemis andrahandsyrkande om ett pH-värde med intervallet 5-9 och att turbiditeten ska understiga 3 FNU. Havs- och vattenmyndigheten har anfört att det lägsta godtagbara pH-värdet bör vara 6.


2014-10-21 Jonas Christensen © 40



MMÖD M 939-13

- Med denna bedömning ska det slutliga villkoret 2 i mark- och miljödomstolens dom ändras i enlighet med bolagets andrahandyrkande.


2014-10-21 Jonas Christensen © 41



MMÖD M 2304-13

- **Förutsättningar**
- Tillstånd till ny kraftvärmepanna.
- Nu uppskjutet villkor gällande utsläpp av dagvatten.


2014-10-21 Jonas Christensen © 43



MMÖD M 2304-13

**Överklagat tillståndsvillkor.
Utsläpp av dagvatten till
kommunens dagvattennät**


2014-10-21 Jonas Christensen © 42



MMÖD M 2304-13

- Bolaget yrkar:
- **I 1:a hand** skjuta upp och fortsatt prövotid.
- **I 2: hand:** 16. Innehållet av opolära alifatiska kolväten i det vatten som avleds till kommunens dagvattennät får som årsmedelvärde inte överstiga 5 mg/1 mätt som oljeindex.
- **I 3:e hand:** 16. Innehållet av opolära alifatiska kolväten i det vatten som avleds till kommunens dagvattennät får inte överstiga 5 mg/1 mätt som oljeindex. Vid ett överskridande är villkoret uppfyllt om en åtgärd vidtas och förnyad mätning inom tre månader visar att begränsningsvärdet innehålls.


2014-10-21 Jonas Christensen © 44

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 2304-13

- **MMD: 16.** Avslutar prövotidsförfarande och föreskriver att Innehållet av opolära alifatiska kolväten i det vatten som avleds till kommunens dagvattennät får ej överstiga 5 mg/1 mätt som oljeindex.


2014-10-21 Jonas Christensen © 45

 Ekolagen Miljöjuridik

MMD Nacka M 1230-11

**Avledning av trafikdagvatten
MMD:s dom har vunnit laga kraft**


2014-10-21 Jonas Christensen © 47

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD M 2304-13

- **MMÖD dömer:**
- MMÖD upphäver villkor 16 och förordnar att frågan om villkor för utsläpp av dagvatten skjuts upp.
- Bolaget ska utreda innehållet av opolära alifatiska kolväten i det vatten som avleds till kommunens dagvattennät och redovisa resultatet av utredningen tillsammans med förslag till villkor till mark- och miljödomstolen senast två år efter det att denna dom vunnit laga kraft.

2014-10-21 Jonas Christensen © 46

 Ekolagen Miljöjuridik

MMD Nacka M 1230-11

- Trafikverket gjorde en anmälan till kommunen om dagvattendammar.
- Kommunen förelade Trafikverket om vissa försiktighetsmått.
- Trafikverket överklagade hävdade att det var va-huvudmannen som skulle vara adressat.

2014-10-21 Jonas Christensen © 48



MMD Nacka M 1230-11

- Vägverket anmälde till MHN att man hade för avsikt att anlägga två dagvattendammar i anslutning till E18 för omhändertagande av vägdagvatten, som avsågs från dammarna ledas vidare till öppna diken vi ett kärr och vidare till Igelbäcken, som mynnar i Edsviken.
- Regeringen gav tillstånd till vägen med vissa villkor avseende utsläpp av dagvatten till Igelbäcken.
- Dagvatten från vägen skulle slutligen ledas till två separata fördammar med katastrofdamm och oljefälla samt med en ledningsförbindels till en huvuddamm med våtmark, utsläpp via öppet dike


Kommentar

- Min uppfattning är att ansvar för dagvatten från en väg som går genom va-område är, ligger hos huvudmannen.

MMD Nacka M 1230-11

- Trafikverket gjorde en anmälan till kommunen.
- Kommunen förelade Trafikverket om vissa försiktighetsmått.
- Trafikverket överklagade, och hävdade att eftersom dammarna ligger inom verksamhetsområde för dagvatten så har trafikverket ingen praktisk eller rättslig rådgighet över dammarna = fel adressat.
- MMD sade, att oavsett om det ligger inom verksamhetsområdet för dagvatten, så är det trafikverket som är verksamhetsutövare (det var ju trafikverkets som sökt och domstolen gick inte in på huvudmannens skyldighet enligt LAV)




 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 2699-12


Planbestämmelser Burlövs kommun

2014-10-21 Jonas Christensen © 53

 Ekolagen Miljöjuridik

- **MMÖD: Planbestämmelsen saknar lagstöd!**
- Domen sidan 6-7


2014-10-21 Jonas Christensen © 55

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 2699-12, 2013-04-10. Planbestämmelser. Burlövs kommun

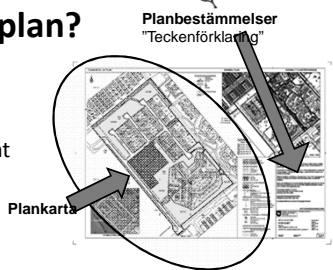
- *Fördröjning av dagvatten skall ske inom planområdet. Flödesregulator skall monteras i anslutningspunkt till det kommunala nätet för omhändertagande av dagvatten för att säkerställa att maximalt 1.5 liter per sekund och hektar släpps ut.*

2014-10-21 Jonas Christensen © 54

 Ekolagen Miljöjuridik

Detaljplan?

- Reglering av mark- och vattenanvändning
- Bindande dokument
- När detaljplan?
 - Ny bebyggelse
 - Förändring eller bevarande av befintlig bebyggelse



4 Kap. PBL avgör vad som kan skrivas in som planbestämmelse. Det vimlar av "olagliga" planbestämmelser.

2014-10-21 Jonas Christensen © 56

Planföreskrifter

regleras i 4 kap. PBL

- Bindande "regler" i detaljplanen som sedan styr markutnyttjandet.
- Kan endast ställa sådana plankrav som direkt framgår av PBL.
- Kan ej styra hur enskilda individers framtida agerande.
- Ej för detaljerade.
- Inte i onödan binda upp mot viss teknik.

2014-10-21

Jonas Christensen (c)

57

MMÖD P 2699-12, 2013-04-10. Planbestämmelser. Burlövs kommun

- Mark- och miljööverdomstolen delar inte denna bedömning. Vare sig ÄPBL eller PBL ger möjlighet att i samband med bygglov tvinga fram den lösning på dagvattenhanteringen som planbestämmelsen anger. Detaljplanen saknar dessutom bestämmelser om tomtstorlek och hindrar därför inte en framtida delning av fastigheten innan den är bebyggd. Mark- och miljööverdomstolen finner därför att kommunen inte klargjort i detaljplanen att det finns förutsättningar att hantera dagvattnet och därmed säkerställa en godtagbar dagvattenhantering. Överklagandena ska därför bifallas och detaljplanen upphävas.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

59

MMÖD P 2699-12, 2013-04-10. Planbestämmelser. Burlövs kommun

- Mark- och miljööverdomstolen har ovan konstaterat att bestämmelserna om dagvattnet i den överklagade detaljplanen saknar stöd i 5 kap. 7 § första stycket 4 ÄPBL. Boverket har ansett att det inte är nödvändigt att säkerställa genomförandet av fördröjningsmagasinet eftersom kravet på magasinet är tydligt angivet i planen och fastigheten inte var avsedd att styckas och komma i olika ägares händer.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

58

5 kap. 7 § 11p ÄPBL motsvarar idag 4 kap. 12 §

I en detaljplan får kommunen bestämma:


- **1. skyddsåtgärder för att motverka markförorening, olyckor, översvämning och erosion,**
- 2. skyddsåtgärder för att motverka störningar från omgivningen, och
- 3. om det finns särskilda skäl för det, högsta tillåtna värden för störningar genom luftförorening, ljud, vibration, ljus eller andra olaggenheter som omfattas av 9 kap. miljöbalken.

P 3. INTE VATTEN!

2014-10-21

Jonas Christensen (c) 2012

60

 Ekolagen Miljöjuridik


MMÖD P 5128-12

Planbestämmelser Staffanstorps kommun

2014-10-21

Jonas Christensen ©

61

 Ekolagen Miljöjuridik


MMÖD. P 5128-12, 2013-04-10.
Planbestämmelser. Staffanstorps kommun.

- Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att det inte framgår om kommunen genom lagen om allmänna vattentjänster är ansvarig för bortledning av dagvatten, vilket medför att planförutsättningarna inte på ett fullständigt sätt redovisats i planhandlingarna.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

63

 Ekolagen Miljöjuridik


MMÖD. P 5128-12, 2013-04-10.
Planbestämmelser. Staffanstorps kommun.

- *Dagvatten skall fördröjas inom kvartersmark. Kvartersmark skall inrymma möjlighet till fördröjning av minst 375 m³ dagvatten. Lägsta nivå på dagvattendike och utlopp från dagvattendike till Roos damm är 1,35 m under befintlig marknivå. Lutning på utloppsledning skall vara minst 5 0/00- Dagvattenflödet från bostadsområdet får inte överstiga 1,0/s/ha. Kvartersmarken skall i huvudsak bestå av genomsläppliga material.*

2014-10-21

Jonas Christensen ©

62

 Ekolagen Miljöjuridik


MMÖD. P 5128-12, 2013-04-10.
Planbestämmelser. Staffanstorps kommun.

- Konsekvenserna av planens genomförande ska kunna förutses och måste på ett tillfredsställande sätt lösa konflikterna mellan ny och äldre bebyggelse.
- Sammanfattningsvis anser Mark- och miljööverdomstolen att kommunen inte säkerställt dagvattenhanteringen i den överklagade detaljplanen. **Vad kommunen anfört i denna fråga som att reglera markens användning i ett markanvisningsavtal och om eventuella framtida fastighetsbildningar och lantmäteri-förrättningar förändrar inte den bedömningen.**

2014-10-21

Jonas Christensen ©


64

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 10833-13

**Planbestämmelser
dagvattenhantering**


2014-10-21 Jonas Christensen © 65

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 10833-13

- *Hantering av dagvatten*
- B-O A m.fl. har vidare anfört att det saknas lagligt stöd för planbestämmelsen om dagvatten. Länsstyrelsen har i sitt samrådsyttrande, med hänvisning till miljökvalitetsnormer för vatten, anfört att kommunen antingen behöver säkerställa tillkomsten av den dagvattendamm som omnämns i planen, eller minska andelen hårdgjord yta i planen.


2014-10-21 Jonas Christensen © 67

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 10833-13

- Fördröjningsdammen har i planen reglerats med följande planbestämmelse:
- *Fördröjningsdamm för dagvatten ska finnas. Exploatören ska anlägga dammen i samband med utbyggnaden av området.*

2014-10-21 Jonas Christensen © 66

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 10833-13

- Av planbeskrivningen framgår att marken i planområdet sluttar i etapper mot söder. Den högsta delen ligger utefter Svensknabbevägen där markhöjden över havet är ca 4–5 meter medan markhöjden i den södra delen av planområdet uppgår till ca 2 meter över havet. Söder om planområdet har ett dämme anlagts för att omhänderta dagvatten inom områdena närmast intill. För att undvika att den planerade bebyggelsen påverkar dämnet ska det i planområdets södra del anläggas en fördröjningsdamm för dagvatten. Fördröjningsdammen är tänkt att ingå i en kommande gemensamhetsanläggning. Kommunen har vidare föreskrivit om gröna tak på samtliga byggnader utom pumpstationen för att minska andelen hårdgjorda ytor inom planområdet och fördröja dagvattnet.

2014-10-21 Jonas Christensen © 68

MMÖD P 10833-13

- Kommunen kan med stöd 5 kap. 7 § ÄPBL föreskriva att mark får användas för vissa anläggningar, t.ex. för en fördröjningsdamm för dagvatten. I detta fall har kommunen i planbestämmelsen föreskrivit att exploatören ska anlägga dammen i samband med utbyggnaden av området. Kommunen har anført att stöd för planbestämmelsen finns i 5 kap. 7 § första stycket 4 ÄPBL. Det är dock enligt 5 kap. 7 § inte möjligt att föreskriva att exploatören, eller någon annan, ska utföra en viss anläggning. Planbestämmelsen innebär inte heller ett villkor för bygglov enligt 5 kap. 8 §. Något stöd för planbestämmelsen finns därmed inte i 5 kap. Det anförda innebär att kommunen inte har säkerställt i detaljplanen att en godtagbar dagvattenhantering kommer till stånd.

MMÖD P 10833-13


- Vidare får enligt detaljplanen området där fördröjningsdammen är tänkt att placeras inte bebyggas, vilket i enlighet med det resonemang som förts ovan beträffande bullerskyddet även i denna del kan ge upphov till tillämpningssvårigheter vid genomförandet av planen.

MMÖD P 10833-13

- Vidare får enligt detaljplanen området där fördröjningsdammen är tänkt att placeras inte bebyggas, vilket i enlighet med det resonemang som förts ovan
- Planbestämmelsen innebär inte heller ett villkor för bygglov enligt 5 kap. 8 §. Något stöd för planbestämmelsen finns därmed inte i 5 kap. Det anförda innebär att kommunen inte har säkerställt i detaljplanen att en godtagbar dagvattenhantering kommer till stånd.

MMÖD P 10833-13


- *Sammantagen bedömning*
- Sammanfattningsvis medför de oklarheter som har berörts ovan att planhandlingarna inte är utformade så att det tydligt framgår hur planen reglerar miljön (5 kap. 9 § ÄPBL). Kommunen har inte i detaljplanen klargjort att det finns förutsättningar för säkerställa en godtagbar dagvattenhantering eller att bullerfrågan hanteras på ett godtagbart sätt. Det är av avgörande betydelse att dessa frågor är lösta i planen för marken ska anses lämplig för bebyggelse. Överklagandet ska därför bifallas och beslutet att anta detaljplanen upphävas.

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 1666-13

**Förhandsbesked för nybyggnad av
enbostadshus utanför Dp-område.
ÄPBL men gäller samma sak idag**


2014-10-21 Jonas Christensen © 73

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 1666-13

- Av förarbetena framgår att vad som i första hand bör prövas i ett förhandsbesked är om en byggnadsåtgärd över huvud taget kan tillåtas på den avsedda platsen, dvs. närmast en prövning av markens lämplighet för den avsedda åtgärden (se prop. 1985/86:1 s. 285).
- Vid lämplighetsbedömningen ska prövas om åtgärden uppfyller de allmänna intressen om t.ex. lämplig markanvändning som kommer till uttryck i 2 kap. ÄPBL.


2014-10-21 Jonas Christensen © 75

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 1666-13

- Byggnadsnämnden avslag ansökan om förhandsbesked. Marken är inte lämplig för bebyggelse
 - Enligt ÖP Inga enskilda avlopp där.
 - Vill inte bebygga brukningsvärd jordbruksmark.
 - Tomten kan under vissa omständigheter komma att översvämmas. Bostaden skulle hamna i och i omedelbar anslutning till redan kända riskzoner för översvämning. Inte översvämning där huset ska stå, men marken blir mättad etc.

2014-10-21 Jonas Christensen © 74

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD P 1666-13

- Av 2 kap. 3 § ÄPBL framgår att bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. jord-, berg- och vattenförhållandena, möjligheterna att ordna avlopp samt risken för översvämning.
- Enligt 2 kap. 1 § andra stycket ÄPBL ska även 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas vid bedömningen. Av 3 kap. 4 § miljöbalken följer att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodose genom alternativ lokalisering.

2014-10-21 Jonas Christensen © 76



MMÖD P 1666-13

- Vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområde ska enligt 1 kap. 3 § ÄPBL ges i kommunens översiktsplan. En översiktsplan har enligt nu nämnda bestämmelse ingen bindande verkan för myndigheter och enskilda, men den ska vara vägledande för beslut om användning av mark- och vattenområden. Av 1 kap. 5 § ÄPBL framgår att både enskilda och allmänna intressen ska beaktas vid prövning av frågor enligt lagen.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

77



MMÖD P 1666-13

- I det aktuella ärendet har byggnadsnämnden hänvisat till risken för översvämning, svårigheten att på lämpligt sätt anordna avlopp, intresset av att bevara jordbruksmark samt till lämplig bebyggelseutveckling. Vid prövning av förhandsbesked ska markens lämplighet för bebyggelse, så som anförts av byggnadsnämnden, bedömas utifrån markens naturliga förutsättningar.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

79



MMÖD P 1666-13

- **I ärenden om lov och förhandsbesked ska enligt 2 kap. ÄPBL markens lämplighet för bebyggelse prövas. Att det är möjligt att bygga på en viss plats är således inte tillräckligt.**
- ÄPBL bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjerna för markanvändningen i kommunen.
- Då det är en kommunal angelägenhet att planlägga markanvändningen äger kommunen själv, inom vida ramar, att avgöra hur marken ska disponeras samt hur miljön ska utformas i den egna kommunen.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

78



MMÖD P 1666-13

- Enligt Mark- och miljöoverdomstolen ligger byggnadsnämndens bedömning av markens lämplighet för den ansökta åtgärden inom ramen för det handlingsutrymme som nämnden har i ett ärende som det aktuella. Bedömningen har gjorts utifrån allmänna intressen som framgår av lagstiftning samt redovisats i gällande översiktsplan och har även i övrigt varit sakligt underbyggd. De allmänna intressen som nämnden framhållit får vidare anses väga tyngre än det enskilda intresset av att bebygga den aktuella fastigheten. Nämnden har alltså haft tillräckliga skäl för att avslå ansökan om positivt förhandsbesked. Mark- och miljödomstolens dom ska därför upphävas och nämndens beslut att avslå ansökan om positivt förhandsbesked ska fastställas.

2014-10-21

Jonas Christensen ©

80

 Ekolagen Miljöjuridik

MMÖD LAV

LAV. Rätt att ta ut avgift?


2014-10-21 Jonas Christensen © 81

Tiden rinner ut...  Ekolagen Miljöjuridik



Tack för mig

2014-10-21 Jonas Christensen © 82

 Ekolagen Miljöjuridik

Dagvattenkostnader

- **MMÖD M 11075-12 (LAV)**
 - Om inget regleras i taxan får huvudmannen komma överens med fastighetsägaren och andra avgiftsskyldiga om avgiften (38 § LAV)
 - I målet tvistade man om vad som stod i avtalet
- **MMÖD M 8612-13 (LAV)**
 - X har inte visat att han kan lösa omhändertagande av dagvatten med större fördel inom fastigheten, utan ett omhändertagande genom kommunens allmänna va-anläggning framstår som väsentligt bättre. (24-25 § LAV)

2014-10-21 Jonas Christensen © 82